

De omzetting van aandelen aan toonder: geen tijd te verliezen !

Effecten aan toonder moeten tegen 31 december 2013 omgezet worden in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten. Het ziet er naar uit dat vanaf 1 januari 2012 op deze omzetting een bijzondere taks zal worden geheven. Voor vele houders van effecten aan toonder kan dit alleen maar een bijkomende reden zijn om meteen tot omzetting van hun effecten over te gaan.

De wet van 14 december 2005 schafte de effecten aan toonder af en bepaalde dat deze effecten – waaronder aandelen – moeten omgezet worden in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten. Daarbij heeft de wetgever wel een overgangsperiode voorzien: de omzetting moet uiterlijk op 31 december 2013 gevraagd worden.

De regering Di Rupo I heeft echter concrete plannen om vanaf 1 januari 2012 aan deze omzetting fiscale gevolgen te verbinden. Naar verluidt zal de taks op de omzetting 1 % bedragen in 2012 en 2 % in 2013. De grondslag voor de heffing ligt nog niet vast. Voor niet-beursgenoteerde bedrijven wordt gewag gemaakt van de marktwaarde dan wel van het eigen vermogen. Dit kan leiden tot de heffing van belangrijke bedragen. Zo zou voor de omzetting in 2012 van alle aandelen van een vennootschap met een eigen vermogen van 2.000.000- EUR 20.000- EUR taks verschuldigd zijn. Voor een omzetting in 2013 zou dit 40.000- EUR zijn.

Wat kan men doen om de omzetting van aandelen aan toonder snel, dat wil zeggen vóór 31 december 2011, te regelen?

Met betrekking tot de naamloze vennootschap – wat ongetwijfeld het meest voorkomende geval is – bepaalt artikel 462 van het Wetboek van Vennootschappen dat de eigenaars van effecten aan toonder te allen tijde kunnen vragen dat deze op hun kosten omgezet worden in effecten op naam. Er wordt aangenomen dat de statuten dit recht niet kunnen uitsluiten.

Om deze omzetting te realiseren dienen volgende stappen te worden gezet:

- De omzetting in effecten op naam moet bij de vennootschap aangevraagd worden. Het kan nuttig zijn om dit bij aangetekende brief te doen teneinde zich een bewijs van de datum te verschaffen.
- De effecten aan toonder moeten aan de vennootschap overhandigd worden.
- Vervolgens wordt overgegaan tot de omzetting door inschrijving van de effecten in het aandelenregister. Dit moet binnen de vijf werkdagen na de aanvraag gebeuren. Het aandelenregister moet door de vennoot worden ondertekend.

Het kan daarbij nuttig zijn om ervoor te zorgen dat de omzetting een vaste datum verkrijgt, zodat de datum waarop de omzetting heeft plaatsgevonden vast staat tegenover de fiscus. Deze vaste datum kan bijvoorbeeld verkregen worden door aan de vennootschap een certificaat te vragen van de inschrijving van de aandelen in het aandelenregister en dit certificaat meteen te laten registreren. Men zou ook de omzetting kunnen laten vaststellen bij een exploit van een gerechtsdeurwaarder.

De omzetting vereist in principe geen tussenkomst van een notaris. Wél kan de vraag gesteld worden of de statuten van de vennootschap moeten gewijzigd worden.

Alles zal afhangen van de inhoud van de statuten. In de meeste gevallen bepalen de statuten dat de aandelen ofwel aan toonder ofwel op naam zijn. In dergelijk geval dienen de statuten uiteraard niet te worden gewijzigd. Een wijziging van de statuten dringt zich alleen op wanneer de statuten zouden bepalen dat de aandelen uitsluitend aan toonder zijn. Deze statutenwijziging dient echter niet te gebeuren vóór de omzetting van de aandelen aan toonder en heeft geen invloed op de geldigheid ervan. Het volstaat dat zij achteraf wordt doorgevoerd om een overbodige of onaangepaste verwijzing naar aandelen aan toonder recht te zetten.

Bij dit alles mag men niet uit het oog verliezen dat de omzetting bepaalde fiscale consequenties kan hebben. Indien de aandelen aan toonder niet werden aangegeven in de aangifte van nalatenschap en de verjaring terzake (tien jaar en vijf maanden vanaf het overlijden) nog niet is ingetreden, zouden er wel eens successierechten kunnen geheven worden. In rechte lijn kunnen deze rechten 27 % bedragen, te vermeerderen met boeten en verwijlinteressen.

Voor verdere informatie:

Jozef Lievens

Instituut voor het Familiebedrijf

Eubelius Advocaten

Telefoon: 056 235 122

E-mail: jozef.lievens@eubelius.com